

Kapcsolatügyelet

Több, mint fél esztendő telt el azóta, hogy – 2001. szeptember 15-én – a szarvasi Családsegítő és Gondozási Központban útjára indult a "kapcsolatügyelet" szolgáltatás. Szurominé Bánfi Évát, a központ szakmai egységének vezetőjét a szolgáltatás céljairól és az eddigi tapasztalatokról kérdeztük.

– *Miről is szól tulajdonképpen a "kapcsolatügyelet"?*

– A kapcsolatügyelet keretében azoknak az elvált szülőknek – és persze gyermekeiknek – kívánunk segítséget nyújtani, akiknél a láthatás kérdése valami miatt problémákba ütközik. Tudjuk, hogy a válások egy része sajnos igen csúnyán zajlik, s az elmeresedett kapcsolatban bizony nehéz megegyezni arról, hogy milyen gyakran, hol és mennyi időt tölthet a gyermek a külön élő szülővel. Előfordul, hogy az a szülő, akinél a gyermeket elhelyezték, nem engedi, hogy a külön élő fél magával vigye új otthonába, vagy akár csak egy kisebb sétára a gyermeket. A kapcsolatügyelet ezekre az esetekre kínál megoldást. Lényege, hogy itt a Családsegítő Központban jön létre a találkozó, melyhez igyekszünk megfelelő körülményeket teremteni.

– *Hogyan zajlanak ezek a találkozások?*

– A kapcsolattartásnak több szintje van. Kezdetben a gondozó szülő bejön ide a Családsegítő Központba a gyermekkel egy előre megbeszélt időpontban, s ugyanekkorra megérkezik a látogató szülő (esetleg nagyszülő) is. A látogató szülő a külön e célra kialakított, játékokkal felszerelt szobában együtt van a gyermekével, mialatt a gondozó szülő a vároban tartózkodik, aholhol lehetősége van a család gondozóval konzultálni. Később aztán a gondozó szülő csak behozza a gyermeket a megbeszélt időpontban, s nem itt várakozik, hanem adott időpontra visszajön érte. Ugyancsak egy későbbi stádium az, amikor a látogató szülő már nemcsak itt a központban lehet együtt a gyermekével, hanem az ügyelet teljes időtartamára kiviheti a városba. A tervezett közös programot természetesen meg kell beszélnie az ügyeletes családgondozó szakemberrel és a másik szülővel is. Szintén későbbi stádium az, amikor a látogató szülő a kapcsolatügyeleten átveszi a gyereket, s az egész napot együtt tölthetik. A cél természetesen az, hogy a kapcsolattartás végül segítség nélkül is "normális mederben" haladjon tovább.

– *Hogyan történik a kapcsolatfelvétel azokkal a szülőkkel, családokkal, akik ezt a szolgáltatást igénybe veszik majd?*

– Magát a szolgáltatást egy nyertes pályázat segítségével, a Szociális és Családügyi Minisztérium támogatásával tudtuk elindítani. Azóta folyamatos kapcsolatban vagyunk a megyei gyámhivatallal,

a megyei gyermekvédelmi szolgálattal, a helyi gyámhatósággal, a védőnői szolgálattal, a bírósággal és nem utolsósorban az iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel. Ezek tehát azok a csatornák, melyeken keresztül a láthatási problémákkal küzdő családok tudomást szerezhetnek a kapcsolatügyelet létezéséről.

Az ő javaslatukra keres meg bennünket aztán egyik vagy másik (vagy mindkét) szülő. Mi természetesen mindkét felet meghallgatjuk, s ha mind a ketten el-

Egy részlet abból a – játékokkal teli – szobából, ahol az elvált szülők találkozhatnak gyermekeikkel.

fogadják ezt a lehetőséget, akkor kötik egy megállapodást, melynek alapján közreműködünk a kapcsolattartásban. A döntés előtt minden esetben mérlegetlünk azt, hogy jó-e ez a gyermeknek, hiszen elsősorban az ő érdekeit kell figyelembe vennünk.

– *Milyen időközönként kerülhet sor a találkozásokra itt a Kossuth u. 56. szám alatt, a Családsegítő Központban?*

– Ez az adott család igényétől függ. Vannak, akik hetente találkoznak a kapcsolatügyeleten, s vannak, akik csak havonta élnek ezzel a lehetőséggel. Ezt természetesen a megállapodásban előre rögzítjük. A kapcsolatügyeleteket szombatokként tartjuk. Ilyenkor minden esetben családgondozó szakemberek – szociális asszisztens, igazgatástervező, gyermek és ifjúságvédő, pedagógus, s ha az ügyfelek igénylik, akkor pszichológus is – segítik a találkozások létrejöttét.

A látogató szülő tehát egy külön szobában tartózkodik gyermekével, ahol játékok, magnókazeták, s igény szerint egy-egy csésze tea, vagy valami ropogtatnivaló segítségével próbáljuk a légkört oldottabbá, családiasabbá tenni.

– *Mennyire tudják maguk a gyermekek elfogadni azt, hogy ők ilyen módon találkozhatnak külön élő édesapjukkal, vagy édesanyjukkal?*

– Úgy érzem, ez elsősorban attól függ, hogy hány éves a gyerek. A két-három évesek az első néhány alkalommal feszélyezettek, nehezen szokják meg azt, hogy egy számukra idegen környezetben kell a szülőjükkel találkozniuk. Éppen ezt a feszültséget hivatott oldani a szobában lévő sok-sok játék, illetve a különféle, gyermekeknek szóló zenés magnókazeták. A tapasztalat egyébként azt mutatja, hogy a rendszeres találkozások viszonylag rövid idő alatt megszüntetik ezt a tartózkodást. Az idősebb gyermekek

Május 12 – Ápoló(nő)k Világnapja • Május 12 – Ápoló(nő)k Világnapja

“Szeretem a betegeket”

Pljesovszki Anna 33 éve dolgozik az egészségügyben, itt Szarvason. Volt orvosírnok, orvosasszisztens, vezető asszisztens, majd kinevezték az EGYI ápolási igazgatójává. E tisztségének megtartása mellett, 1998-ban, amikor megalakult a Vasut utcai rendelőben az ápolási osztály, megbízták annak vezetésével is.

“Nem nagyon tudok én magamról beszélni, jobban szeretek inkább dolgozni” – szabadkozik, amikor leülünk beszélgetni. S hogy valóban nagyon szereti ezt a munkát, az pillanatokon belül kiderül szavaiból, tekintetéből, abból, ahogyan titokban elhomályosodó szeméit törölgeti, amikor azt mondja: “szeretem az idős embereket, a betegeket.”

– *Az ápolási osztály vezetőjeként melyek a legfontosabb feladatai?*

– Mindenekelőtt az osztályon dolgozó ápolók (7 nő és egy férfi) munkájának összehangolása és ellenőrzése, az ápolási dokumentáció ellenőrzése, valamint

az ápolási munkát elősegítő eszközök beszerzése, biztosítása. Természetesen napi kapcsolatban vagyok a betegeinkkel, akikkel nemcsak a vizitek alkalmával találkozom, de naponta többször is beszélgetek velük. Itt az ápolási osztályon olyan betegek fekszenek, akik nem tudják önmagukat ellátni. Mi segítünk rehabilitációjukban, ápolásukban, gondozásukban, esetleges későbbi, szociális otthoni elhelyezésükben. Munkámhoz tartozik a betegek hozzátartozóival való kapcsolattartás, (időnként a hozzátartozók felkutatása is), a különféle segélyek, rokantsági nyugdíjak és más hasonló ügyek elintézése.

– *Milyen a kapcsolata a betegekkel?*

– Úgy gondolom, mindenkivel lehet jó kapcsolatot kialakítani, csak meg kell találni a módját. Az ápolónó munkájához hozzátartozik a betegek lelki ápolása is – s talán ez a legszebb benne. Ha leülhetek egy idős ember mellé, aki elmondja a gondjait, megfogja a kezem, s érzem, hogy örül a beszélgetésnek, akkor tudom: érdemes volt ezt a hivatást választani.

L.J.

Levél az ápolónőhöz

Lát engem, nővére?
Amikor rám néz, azt gondolja:
mogorva öregasszony,
lassú,
mindenben bizonytalan
zavart tekintetű,
aki mindent lepecsétel, amikor eszik,
nem felel,
amikor maga elégedetlenkedik,
aki nem veszi észre, hogy
fogytán a kedve, ereje.
Olyan, mintha nem tudná, mit csinál,
minden lépcső magas neki,
és nem látja,
hová-merre tart.
Aki akarát nélkül túri, hogy mindent más csináljon vele,
etessék, fürdessék, és egyebek.
Ilyennek lát?
Nyissa ki a szemét, nővére, nézzen rám!
Szeretném elmesélni, ki vagyok én,
aki itt csendben ül,
akkor eszik és iszik, amikor maga, nővére, úgy akarja.
Nézzen rám!
Tízéves kislány vagyok,
akit a szülei úgy szeretnek!
Tizenhat éves, csinos lány,
aki arról álmodik, hogy majd
egy férfié lesz...

Húszéves menyasszony, akinek szíve meglódul a gondolatra is, hogy hamarosan hűséget esküszik, s azt be is tartja.

Huszontéves: kisbabája van.
Harmincas: gyerekei cseperednek, önállóodnak.
Negyvenes: gyerekei felnőttek, kirepültek a házból.
Itt a férjem, még mindig örülünk egymásnak.

Ötvenéves koromban? Jönnek az unokák,
kitöltik napjainkat,
gyerekszivajtól hangos a ház,
újából vannak gyerekeink,
a szerelmeknek és nekem.
Sötét napok közelítettek,
meghalt a férjem.

Jövöm a magány, a szomorúság.
Az enyém saját gondjakkal-bajokkal vívódnak,
az emlékeimnek élek és a szeretet van velem.

Az ember elszürkül, ha öreg és beteg,

kicsit tán ütődöttnék is látszik.
De hát egy öreg asszony vagyok, bájátúnt és erejefogyott.

Ebben az öreg testben mégis egy fiatal lány lakik!

Emlékszem öremeimre.
Emlékszem fájdalmaimra.

Szeretem és újra átélem az életem,
mely oly gyorsan elröpült,
Elfogadom a hideg tényt,
hogy semmivel sem tudok szembeszállni.

Ha felnyílna a szemem, nővére,
sosem csak egy mogorva öregasszonyt látna.

Jöjjön közelebb hozzám, nézzen rám!

Ezt a szabadverset egy idős asszony írta, aki hosszú évekig Skóciában, egy öreg otthonában élt. A nővérek, az ápolók, de még az orvosok is zavartnak tartották. Halála után találták meg ezeket a sorokat.

Megjött a kőtömb

... azazhogy még nem érkezett meg, de már kiválasztották azt a két gránit kőbálványt, melyekből a július végén felállítandó betelepítési emlékművet kifaragják majd.

Egyáltalán nem véletlen, hogy a gránitkővek éppen szlovák földről érkeznek majd ide Szarvasra, hiszen innen jöttek

280 évvel ezelőtt Harruckern báró hívására a városunkat újra benépesítő telepések is. Május 2-án és 3-án Hetényi István alpol-

gármester, Mótján Tibor, a szlovák önkormányzat elnöke, valamint Szabó László és Lestyan Goda János szobrászművészek azért utaztak Poprádra, hogy kiválasszák azokat a gránitkőveket, melyekből a betelepülő szlovákoknak emléket állítanak majd. Nemi keresés, kutatás után sikerült is – a Tatrai Nemzeti Park területén – két nagyméretű tömböt találni (az egyik követ fotonkon is láthatják). Mint Mótján Tibor elmondotta, a poprádi polgármester igen készségesen segítette a különböző engedélyek és egyéb hivatalos ügyek elintézésében, így a kővek napokon belül megérkeznek hazánkba. Itt aztán a művészek hozzálátanak majd formálásukhoz, hogy a júliusban sorra kerülő ünnepségsorozaton méltó emléket avathassunk majd, megemlékezvén a Szarvast 1722-ben újra benépesítő szlovákokról. L.J.

Május 12 – Ápoló(nő)k Világnapja • Május 12 – Ápoló(nő)k Világnapja